International Science Journal of Management, Economics & Finance
2022; 1(5): 1-9
https://isg-journal.com/isjmef/
doi: 10.46299/j.isjmef.20220105.01
ISSN: 2720-6394

Удосконалення механізму забезпечення фінансової стабільності банківської системи України

Наталія Данік
Кафедра економіки, менеджменту та фінансів, природничий факультет, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, Миколаїв, Україна
ORCID 0000-0001-5821-6232

Анна Татко
Кафедра економіки, менеджменту та фінансів, природничий факультет, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, Миколаїв, Україна

Для цитування цієї статті:
Данік Наталія, Татко Анна. Удосконалення механізму забезпечення фінансової стабільності банківської системи України. International Science Journal of Management, Economics & Finance. Vol. 1, No. 5, 2022, pp. 1-9. doi: 10.46299/j.isjmef.20220105.01.
Надійшла до редакції: 06 листопада 2022 р.; **Схвалено:** 11 листопада 2022 р.; **Опубліковано:** 01 грудня 2022 р.

Анотація: Соціально-економічні та політичні тенденції свідчать про те, що сучасна глобальна економіка скоро суттєво зміниться. Це може створити нові виклики для розвитку банківських структур. Невирішеність значної кількості проблем підприємств пострадянського простору в країнах, що розвиваються таких як: відсутність модернізації; відсутність енергозберігаючих технологій; відсутність інновацій; низький рівень інвестицій; відсутність власних фінансових ресурсів для розвитку ускладнюються наслідками домінування пандемії в сучасному світі та військовими діями агресора на території нашої країни. Одним з ефективних шляхів їх вирішення є розвиток банківської діяльності. Банківська система та її продукти є важливим і неодмінним атрибутом країни, що функціонує на засадах ринкової економіки, оскільки вона надає право на ефективну систему захисту особистих та майнових інтересів громадян та юридичних осіб, їх прав, а також підтримує соціальну стабільність. Відновлення та підтримання належного рівня фінансової стійкості банків можливе лише в умовах реконструкції системи виявлення, класифікації, локалізації та регулювання банківських ризиків у контексті змін зовнішнього середовища. Діяльність банків в умовах ринку підпорядковується його загальним закономірностям, тому необхідно розробити відповідні механізми управління фінансовою діяльністю, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності банків. Важливу роль відіграє вміння керівників банку визначати рівень фінансової стійкості власного банку, банків-конкурентів і контрагентів. Тому основою подальшого інтенсивного розвитку банківської системи України і, відповідно, шляхом вирішення проблем перехідного етапу розвитку національної економіки є пошук шляхів оптимізації фінансового стану банків. У статті розглянуто шляхи підвищення ефективності діяльності банківських установ з урахуванням досліджень фахівців у галузі економічної науки. Для забезпечення фінансової стабільності суспільства необхідна довгострокова трансформація всіх механізмів публічної фінансової системи, що в принципі може викликати питання, що вимагають конкретних рішень. В умовах інтеграції України до європейського фінансового простору вибір правильного напрямку покращення фінансового стану банківських установ є важливою передумовою сталого зростання української економіки. Значущість зазначених питань, логічна незавершеність їх висвітлення та нагальна потреба

дослідження механізму забезпечення покращення фінансового стану банку зумовили актуальність досліджуваної теми, її мету, завдання, методи та напрями дослідження. Отже, попри широке коло дослідників та їх наукові висновки по даній темі, питання покращення фінансового стану банку, вивчення сучасних тенденцій, визначення особливостей і перспектив розвитку залишається актуальним і на сьогодні.

Ключові слова: банк, банківська система, ринкова економіка, фінансова стійкість, локалізація, ризики, контрагенти, оптимізація, ефективність.

---

1. Вступ

Ефективна та стабільна банківська система є необхідною умовою сталого економічного зростання України. Сучасні реалії свідчать про недостатню фінансову стійкість та ефективність банківської системи України, внаслідок чого за останні роки було ліквідовано велику кількість неплатоспроможних банків.

Удосконалення банківської системи та її структури, визначення чинників підвищення її ефективності та стабільності сприятиме вдосконаленню не лише організації інститутів та інструментального середовища банківського сектору, а й усієї фінансової системи країни.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Об’єктом дослідження є діяльність банку та інформація про його фінансовий стан, а предметом дослідження є напрями покращення фінансового стану банку та аналіз фінансової стійкості банку.

3. Мета та задачі дослідження

Основною метою даної статті є визначення особливостей шляхів підвищення ефективності діяльності банківських установ на основі досліджень фахівців у галузі економічної науки. Задачами даної роботи є дослідження основних методів аналізу фінансового стану банку та пошук шляхів покращення фінансового стану банківських установ.

4. Аналіз літератури

На думку зарубіжного вченого та економіста Соні Купер, реформована банківська система має бути простішою, безпечнішою, меншою, різноманітнішою та старішою [1]. Можна погодитися з позицією Є.В. Склепового, який визначає фінансову стійкість банку як здатність банківської системи трансформувати ресурси (персонал, фінансові ресурси, капітал, обладнання, інформаційні технології) у здатність виконувати функції в ринковому середовищі з максимальною ефективністю та мінімальним ризиком. вплив екзогенних і ендогенних факторів [2].

5. Методи досліджень

Для вирішення поставлених завдань використовувалися загальнонаукові та спеціальні пізнавальні методи. Теоретико-методологічною основою дослідження є економічні роботи вітчизняних та зарубіжних учених і фахівців у галузі управління фінансовою стійкістю та прогнозування діяльності банків. Під час дослідження використовувалися такі методи: системний підхід (вивчення проблеми підвищення ефективності організації процесу фінансового аналізу банку); фінансово-економічний аналіз, порівняльний аналіз (для вивчення

стану діяльності банків та їх порівняння); графік (для наочного відображення результатів дослідження).

6. Результати досліджень

Банківська система України є провідним сектором економіки та фінансового ринку, на який припадає понад 90% фінансових послуг в Україні. Ключову роль у цьому відіграє акумулювання коштів, необхідних для структурної перебудови економіки та соціально-економічного розвитку. Фінансова криза в Україні актуалізує питання реформування банківського сектору та свідчить про нагальну потребу у вдосконаленні регулювання банківської діяльності відповідно до міжнародних стандартів, підвищенні ефективності регулювання та зміні методів захисту від ризиків.

Економічна діяльність країни неможлива без ефективної банківської системи, яка забезпечує функціонування грошового ринку, активно обслуговує та впливає на всі економічні та соціальні процеси, що відбуваються в країні. Поєднуючи функції фінансових посередників, інвестиційних інститутів, банки стають основною рушійною силою економічного розвитку та націлені на забезпечення необхідної економічної інтеграції. Сучасні банки здійснюють велику кількість операцій і обслуговують своїх клієнтів. Банки самостійно визначають систему організації діяльності залежно від своєї структури, розміру та виду банківських операцій, чисельності працівників, розвитку інформаційних технологій [3].

Інтеграція України в європейський і світовий фінансовий простір є найважливішим пріоритетом і визначальною метою її розвитку. Основна увага приділяється зміні банківської системи на шляху до глобальної співпраці, тобто інноваційність, що сприяє підвищенню її ефективності. Очікуваним напрямком у цьому секторі є створення ефективних фінансових ринків із безпечними фінансовими установами, здатними розумно ними керувати.

Сьогодні в банківській системі досить нестабільна ситуація, деякі банки повністю припинили роботу, у 2015-2021 роках значно скоротилася кількість депозитів, зменшуються додаткові податки та військові збори, через процентні виплати та постійні коливання обмінних курсів, процентні ставки почали зростати, підживлюючи чорний ринок. Всі ці фактори негативно впливають на функціонування всієї банківської системи. В 2022 році через війну стабільність деяких банків похитнулась, а 30% банківської системи України взагалі припинили своє існування [4]. Така ситуація негативно впливає на населення та їх довіру до банків.

Ефективне функціонування банківської системи можливе лише шляхом:

- удосконалення послідовних заходів щодо забезпечення фінансової стабільності шляхом використання всіх банківських інструментів та послуг;
- врахування специфіки управління банківською системою в умовах нестабільності зовнішнього середовища, в тому числі економічної кон'юнктури, а також безпосередньої приналежності банків до різного роду виробничо-фінансових альянсів;
- забезпечення фінансової підтримки таких дій, як злиття, приєднання та реорганізація;
- створення холдингів і корпорацій, які займаються банківською діяльністю.

Ефективне управління ліквідністю на сьогодні є одним із найактуальніших питань для українських банківських установ. Такі фактори, як недостатня кількість платоспроможних позичальників і відсутність довіри населення до банківської системи, роблять це дуже складним завданням для українських банків. У цьому контексті питання управління платоспроможністю є надзвичайно важливим для ефективного функціонування банківської системи в цілому. При цьому не забуваймо, що банк може втратити платоспроможність. Причиною може бути те, що значна кількість його клієнтів втратили свої статки або навіть збанкрутували. Це робить банківську ліквідність важливою як економічною, так і соціальною проблемою. Ліквідність - це вираження надійності банку, тобто показник, на який клієнти

орієнтуються і формують певну думку, це людський фактор. Якщо ліквідності недостатньо, прибуток може зменшитися [5].

Необхідно ефективне управління ліквідністю та прибутковістю в умовах невизначеності та кризи в банківській системі України. Стратегічною метою, яку банки повинні досягти в управлінні ліквідністю, є уникнення втрат і надлишку ліквідних активів. Збитки призводять до ризику ліквідності банку, а надлишковий ліквідний капітал є наслідком неправильного розподілу коштів та є прямим фактором майбутньої втрати прибутку банку. Тому, щоб уникнути або принаймні зменшити ризик незбалансованої ліквідності, кожен банк несе відповідальність за підтримку оптимального співвідношення між рівнями ліквідності та прибутковості.

Сучасні вимоги ринкової економіки банківських установ України об’єднані однією метою – підвищення ефективності управління банком. При цьому важливу роль у реалізації цієї мети відіграє оцінка фінансового стану банківської організації, за допомогою якої:

- розробляється організаційна стратегія і тактика;
- створюються управлінські плани та рішення ;
- реалізується функція контролю за їх виконанням;
- можна виявити ресурси підвищення ефективності активної та пасивної діяльності;
- оцінюється діяльність банківської організації та її окремих підрозділів;
- проводяться аналітичні заходи, які дозволяють чітко та глибоко оцінити результати діяльності банківських установ;
- легко визначити переваги та недоліки банку;
- уточнюються фактичні напрямки діяльності щодо оптимізації свого матеріального становища[6].

Створення сприятливого клімату для розвитку підприємств та забезпечення стабільності відтворювального циклу є найважливішим питанням економічної поведінки країни в контексті сучасних змін, що відбуваються в сучасній економіці суспільства та держави.

Найважливішим напрямком реалізації цієї мети є заходи, спрямовані на забезпечення ефективної діяльності банку. Однією з найважливіших складових ринкової інфраструктури є банківська система, яка забезпечує механізм перерозподілу грошових потоків між економічними інститутами.

Сьогодні в економічній системі України відбуваються зміни, які суттєво впливають на всі напрямки розвитку банківської системи. За останні кілька років банківська галузь стала динамічною, високотехнологічною, конкурентоспроможною. У такій ситуації значно спрощується вибір шляхів підвищення ефективності банківської системи та індивідуального банківського обслуговування.

Подальший розвиток банківської системи неможливий без використання міжнародного банківського досвіду, впровадження сучасних банківських та інформаційних технологій, розширення та вдосконалення банківських послуг. У кожній країні концепція банківського нагляду має свої особливості, пов’язані з історичним розвитком, урядом і структурою банківської системи (наприклад, кількість і тип банківських установ, спеціалізація та інші фактори). Фінансовий стан банківської системи України є складним, що свідчить про необхідність вдосконалення нагляду за українською банківською системою з урахуванням міжнародних стандартів та вимог Базельського комітету[7].

Центральний банк, як кредитор, відіграє важливу роль у забезпеченні ефективної діяльності та сталого розвитку банківської системи України. Під час української фінансової кризи, коли проблеми з ліквідністю постали гостро для багатьох банків, Національний банк України став кредитором останньої інстанції відповідно до ст. 42 Закону України «Про Національний банк України» [8] та ст. 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність» [9]. Він надавав банкам великі стабілізаційні кредити з метою підтримання ліквідності та запобігання неплатоспроможності банків.

Для подолання кризи в банківській сфері, було створено такі напрями покращення фінансового стану банківських установ:

1. Удосконалити всі методи функціонування банківської системи України з урахуванням унікальності розвитку перехідного періоду. Ринковий механізм став однією зі складових системи успішного економічного розвитку і відіграє найважливішу роль у постійному та ефективному розвитку банківської системи.

2. Банківська система України має бути трансформована у велику ефективну, динамічну, розвинену та відкриту систему.

Така система повинна робити наступне:

- відзначатися наявністю багаторівневої ієрархічної структури;
- мати значну кількість елементів цієї структури;
- мати велику кількість різноманітних функцій, які повинні виконувати дані елементи зазначеної структури;
- проявлятися динамічністю елементів у всіх підсистемах ієрархічної структури;
- мати взаємозв'язки;
- своєчасно реагувати поведінкою системи на вплив зовнішнього середовища;
- встановити та визначити конкретні процедури прийняття економічних рішень.

3. Національна банківська система має стати системою перехідного типу [10].

До особливостей даного напрямку можна віднести наступне.

- недотримання фінансової збалансованості;
- значення банківського капіталу як основи фінансової стійкості всієї банківської системи;
- незвичайний рівень взаємозалежності елементів і компонентів системи;
- неповна структура організації та функцій, що призводить до неефективного виконання функцій;
- розвиток, зумовлений невідтворювальним дефіцитом природних сил, що характеризується низькими капітальними та трудовими витратами;
- стрімкий розвиток банківських установ порівняно з динамічним розвитком підприємств реального сектору економіки.

4. Політика Національного банку України повинна мати суттєвий вплив на ефективність розвитку банківської системи країни.

Для вдосконалення грошово-кредитної політики в нашій країні необхідно зробити наступне.

- постійна стабільність фінансового ринку;
- прогнозувати ризик будь-якої економічної ситуації для більшості суб'єктів економічної системи;

– У разі недостатньої ліквідності на фінансовому ринку або необхідності зміцнення стабільності процентних ставок Національний банк має використовувати механізм рефінансування проблемних банків.

5. Підвищити рівень капіталізації комерційних банків шляхом активізації злиття та укрупнення малих банківських установ.

Реалізація цього напрямку дасть наступні результати.

- зростання капіталу;
- врятує від банкрутства соціально важливі банки;
- підвищення ефективності за рахунок зниження витрат.

Особливу увагу слід звернути на невеликі, але фінансово стабільні прибуткові банки [11].

6. Національна банківська система має визначатись через виконання своїх функцій і цілей, оскільки це сприяє підвищенню її загальної ефективності функціонування.

Для реалізації цього напряму необхідно врахувати наступне.

– вдосконалення системи управління банківською діяльністю, вдосконалення кожної банківської установи окремо;

- запобігання та виявлення негативних наслідків у роботі банківської системи та своєчасне їх усунення.

7. Банківська діяльність постійно залежить від політики країни.

Головним домінантом цих відносин повинні бути ринкові правила, нейтралітет і конкурентна політика. Одним із вірних шляхів підвищення якості державного регулювання має стати розробка стратегії розвитку банківської системи України в цілому. Ця стратегія має відображати найважливіші важелі безперервного та ефективного розвитку банківської системи та шляхи адаптації до внутрішнього та зовнішнього середовища.

Дохід є найважливішим показником діяльності банку і є запорукою стабільності. Цим показником часто цікавляться практично всі, хто бере участь в господарському процесі. Прибуток банку викликає занепокоєння акціонерів, оскільки є показником прибутку від інвестованого капіталу. Зростання резервів та власного капіталу банку свідчить про стабільну роботу банку, що гарантує регулярні прибутки та довіру вкладників. Кредитори також зацікавлені в стабільності банку, адже таким чином збільшуються їхні вклади [12].

Прибутки банків утворюються в результаті надання кредитів, розрахунків, грошових операцій та інших видів операцій. Він є основою для виплати дивідендів акціонерам, залучення банківських коштів, підвищення рівня життя працівників банку. Прибуток банку – це різниця між сукупними доходами та витратами банку. Прибуток банку складається з:

- доходи від основної діяльності;
- загальний прибуток;
- чистий дохід [13].

Ефективність використання власного та позикового капіталу впливає на прибутковість банку. Банк має право підвищувати рівень прибутковості шляхом зміни структури активних операцій, взаємної вигоди від більш прибуткової кредитної та інвестиційної діяльності, а також шляхом управління своїми короткостроковими борговими та ощадними рахунками.

Для забезпечення фінансової стабільності банк повинен оптимально та ефективно розподілити свій капітал. Виконуючи цю умову, можна позбутися розриву між ліквідністю, надійністю та прибутковістю комерційних банків. Останнім часом серед українських банків стало можливим визначити закономірність зниження процентних доходів у складі загального обсягу. При цьому непроцентні доходи в основному за рахунок розширення розрахунково-касового обслуговування. На перший погляд, це явище є позитивним, воно свідчить про збільшення кількості клієнтів та розширення спектру платіжно-касового обслуговування. З іншого боку, наведені цифри свідчать про те, що ринок банківських послуг країни (факторинг, лізинг, траст), який відіграє важливу роль у діяльності західних банків, загалом є недостатньо розвинутим.

Вітчизняна банківська система має великі перспективи для підвищення ефективності діяльності комерційних банків, але це можливо лише в контексті покращення стану банківської системи, а також усієї економіки України [14].

В сучасних умовах фінансова стійкість банків перебуває під впливом якісно нових чинників. Це стосується як зміни підходів до формування ресурсної бази з огляду на зниження процентних ставок, так і помітного зниження вартості кредитів з огляду на посилення конкуренції на фінансовому ринку. Зазначені тенденції призведуть до зниження рентабельності банків у середньостроковій перспективі [15]. За оцінками НБУ, завдяки низькій інфляції та макрофінансовій стабільності висока вартість ресурсів перестане бути проблемою, що стримує відновлення кредитування. Зміна інфраструктури фінансового ринку призведе до спроб захоплення традиційно «банківських» його сегментів фінансовими та нефінансовими компаніями. З огляду на це, банкам слід суттєво переглянути підходи до забезпечення власної фінансової стійкості, приділяючи увагу формуванню капіталу, паралельно з цим адаптовуючи депозитну, кредитну та інвестиційну політики до нових умов на фінансовому ринку.

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Наразі банківська система України поступово виходить із кризи: зменшилась кількість неплатоспроможних банків, зросла прибутковість, підвищився рівень капіталізації, Національний банк України спростив процедури рекапіталізації та реорганізації банків, запровадив нові інструменти підтримки ліквідності та нові вимоги до розрахунку кредитного ризику банків тощо. Банківські установи повинні впроваджувати ефективні стратегії розвитку, запроваджувати інновації у банківському секторі, відновлювати довіру підприємств та створювати позитивний імідж окремих фінансових установ з метою запобігання негативному впливу фінансової кризи на банківсько-фінансовий сектор. Запобігання його наслідкам має бути стратегічною метою управління ризиками – банківських установ, зацікавлених у стабільній роботі банківської системи та всієї економіки, а також Національного банку та уряду країни. При цьому важливо дотримуватись принципів системної координації та регулювання, поєднуючи прямі та непрямі важелі регулювання грошового ринку, а їхні показники впливатимуть на створення сприятливого макроекономічного середовища для стабільності і ефективно працювати на фінансовому ринку банківських установ, які є основними фінансовими посередниками розвитку економіки країни.

8. Висновки

Створення стабільної, гнучкої та ефективної банківської інфраструктури є одним із найважливіших завдань економічної реформи країни. Робота над розробкою механізмів забезпечення стабільності банківської системи України є важливою зараз і буде актуальною в майбутньому. Крім суто економічних труднощів, цей процес ускладнюється труднощами соціального характеру: постійно змінюється законодавча база; зростання злочинності в країні; бажання більшості банкірів отримати негайний прибуток. Зрозуміло, що оголошення про створення нової кредитної установи недостатньо. Вся система комунікації в банківській сфері, принципи відносин з банками та клієнтами мають бути кардинально змінені, психологія банківських працівників має бути змінена, а новий банкір – високоосвіченим, вдумливим, активним і готовим рахуватися з ним. . і виміряний ризик. Це потребує часу. Необхідно ретельно вивчити зарубіжну практику і відновити втрачені раціональні принципи діяльності кредитних установ, які були апробовані в цивілізованому світі, виходячи з багатовікового досвіду фінансової структури ринку.

Ресурси підвищення рівня фінансової стійкості банку полягають у забезпеченні виконання певних норм і правил як у діяльності банку, так і в банківській системі, таких як:

- підвищення ефективності та якості аналізу та оцінки. фінансова стійкість банківських установ;
- збільшення капіталу банку;
- розширення спектру банківських послуг;
- вдосконалення системи страхування вкладів;
- підстави правового захисту всіх видів банківської діяльності;
- розширення практики оцінки ризиків.

Серед основних напрямків розвитку, конкурентоспроможності та фінансової стійкості банків слід виділити наступні.

- реорганізація середніх і малих банків шляхом злиття;
- здійснення структурних змін з метою підвищення рівня капіталізації великих банків та покращення якості активів;
- підвищення ефективності діяльності банків шляхом кредитування та надання послуг реальному сектору економіки.

Загалом на фінансову стабільність банків у середньостроковій перспективі впливатимуть негативні зовнішні фактори, тому важливого значення набуває ефективність резервної

політики банків, внутрішніх активів і процедур управління ризиками. Зважаючи на це, перспектива подальших досліджень у сфері забезпечення фінансової стійкості українських банків пов'язана з пошуком шляхів збільшення розміру капіталу банків, особливо малих та середніх, зміна методів реалізації депозитної та кредитної політики, особливо підвищення ролі нецінових методів у залученні клієнтів, а також підвищення конкурентоспроможності банків на фінансовому ринку.

Список літератури:

1) Філіппов, В. Ю. Напрями покращення фінансового стану банківських установ. *Український журнал прикладної економіки*. 2016. № 4. С. 129-138.

2) Рисін В.В., Біда А.П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf (дата звернення: 01.11.2022).

3) Арбузов С.Г., Колобов Ю.В., Міщенко В.І., Науменкова С.В. (2011). Банківська енциклопедія. К. : Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання. 504 с.

4) Корнилюк Р. В. (2015). Банківська паніка в Україні: причини, динаміка, наслідки. Економіка і регіон. № 4. С. 116-123.

5) Коробчук Т.І., Приступа Ю.В. Напрямки вдосконалення роботи банків по залученню депозитів. *Детермінанти та імперативи розвитку фінансової архітектури України: Міжнародна науково-практична інтернет - конференція*. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2021. С. 25-28

6) Пригара І. О. , Кириллова В. Р. Аналіз фінансової стійкості комерційних банків. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/84987/1/Kirillova_bac_rob.pdf (дата звернення: 01.11.2022)

7) Вікторія Почтар. Оцінка фінансової стійкості банку. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19303/1/Dyplom072_Pochtar_Levchenko.pd (дата звернення: 01.11.2022)

8) Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14/page#Text (дата звернення: 01.11.2022)

9) Про банки і банківську діяльність: Закон України від 20 вересня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. *Голос України*. 2001. 9 серпня. С. 10–12.

10) Мироненко М. Ю. (2017). Банки та банківська діяльність: підручник. Київ: ТОВ «Меркьюрі-Поділля». 416 с.

11) Семенча І. Є.. Аналіз сучасного стану активів банків та джерела їх формування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. №11. С. 790-793.

12) Иевлева А. А.. Современные инструменты долгового финансирования коммерческих банков: компаративный анализ. *Теория и практика общественного развития.* 2018. № 5(123). С. 95–98.

13) Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України, затверджені Правлінням національного банку України від 02.08.2004 № 36. URL:http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1078.14952.0 (дата звернення 25.10.2022)

14) Кузнєцова Л.В. Аналіз кредитних циклів у банківській системі України. *Економіка та суспільство*. 2016. № 7. с. 767–772.

15) Примостка Л.О., Лисинок О.В., Чуб О.О. Банківські ризики: теорія та практика управління: монографія. К. : КНЕУ, 2008. 456 с.

Improvement of the mechanism for ensuring the financial stability of the banking system of Ukraine

Natalia Danik
Department of Economics, Management and Finance, Faculty of Natural Sciences, Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynskyi, Mykolaiv, Ukraine
ORCID 0000-0001-5821-6232

Anna Tatko
Department of Economics, Management and Finance, Faculty of Natural Sciences, Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynskyi, Mykolaiv, Ukraine

Abstract: Socio-economic and political trends indicate that the modern global economy will soon change significantly. This may create new challenges for the development of banking structures. Unresolved of a significant number of problems of enterprises of the post-Soviet space in developing countries such as: lack of modernization; lack of energy-saving technologies; lack of innovation; low level of investment; the lack of own financial resources for development is complicated by the consequences of the dominance of the pandemic in the modern world and the military actions of the aggressor on the territory of our country. One of the effective ways to solve them is the development of banking activities. The banking system and its products are an important and indispensable attribute of a country operating on the basis of a market economy, as it provides the right to an effective system of protection of personal and property interests of citizens and legal entities, their rights, and also supports social stability. Restoration and maintenance of the proper level of financial stability of banks is possible only in the conditions of reconstruction of the system of identification, classification, localization and regulation of banking risks in the context of changes in the external environment. The activity of banks in market conditions is subject to its general laws, therefore it is necessary to develop appropriate mechanisms for managing financial activities aimed at increasing the competitiveness of banks. An important role is played by the ability of bank managers to determine the level of financial stability of their own bank, competing banks and counterparties. Therefore, the basis of the further intensive development of the banking system of Ukraine and, accordingly, by solving the problems of the transitional stage of the development of the national economy, is the search for ways to optimize the financial condition of banks. The article examines ways to increase the efficiency of banking institutions, taking into account the research of specialists in the field of economic science. In order to ensure the financial stability of society, a long-term transformation of all mechanisms of the public financial system is necessary, which in principle can raise questions that require concrete solutions. In the context of Ukraine's integration into the European financial space, choosing the right direction to improve the financial condition of banking institutions is an important prerequisite for the sustainable growth of the Ukrainian economy. The importance of the mentioned issues, the logical incompleteness of their coverage and the urgent need to research the mechanism for ensuring the improvement of the bank's financial condition determined the relevance of the research topic, its purpose, tasks, methods and directions of research. So, despite the wide range of researchers and their scientific conclusions on this topic, the issue of improving the financial condition of the bank, studying modern trends, determining the features and prospects for development remains relevant even today.

Key words: bank, banking system, market economy, financial stability, localization, risks, counterparties, optimization, efficiency.